

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 10. 4. 2019
COM(2019) 195 final

ANNEX 5

PRÍLOHA

k

**OZNÁMENIU KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE,
RADE, EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU
A SOCIÁLNEMU VÝBORU, VÝBORU REGIÓNOV A EURÓPSKEJ INVESTIČNEJ
BANKE**

**Vyrovnanie sa s dôsledkami vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie bez dohody:
koordinovaný prístup Únie**

**Rybolovné činnosti:
Koordinovaný prístup v prípade vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie bez dohody**

1. Úvod

Spojené kráľovstvo oznámilo 29. marca 2017 svoj úmysel vystúpiť z Únie. Komisia aj naďalej zastáva názor, že riadené vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie na základe dohody o vystúpení, ktorú schválila vláda Spojeného kráľovstva a ktorú Európska rada (článok 50) odsúhlasila 25. novembra 2018, je najlepším výsledkom. Komisia svoje úsilie aj naďalej sústreďuje na dosiahnutie tohto cieľa. Dva dni pred termínom, ktorý Európska rada predĺžila na 12. apríla 2019¹, sa však pravdepodobnosť neriadeného vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie výrazne zvýšila.

2. KRÍZOVÉ PRÍPRAVY V ODVETVÍ RYBÁRSTVA

Po vystúpení bez dohody sa prístup k vodám Spojeného kráľovstva bude riadiť právnymi predpismi Spojeného kráľovstva v súlade s medzinárodným právom.

Európska únia je pripravená pokračovať v poskytovaní prístupu plavidlám Spojeného kráľovstva do konca roku 2019 za predpokladu, že Spojené kráľovstvo aj naďalej umožní prístup plavidlám EÚ. Európska únia prijala ako krízové opatrenie potrebný právny základ, aby mohli plavidlá EÚ a Spojeného kráľovstva pokračovať v rybolove vo vodách druhej strany do 31. decembra 2019, pričom budú dodržiavať podmienky nariadení o rybolovných možnostiach z roku 2019², ktoré boli dohodnuté ešte v čase, keď bolo Spojené kráľovstvo členským štátom.

Ak bude Spojené kráľovstvo naďalej poskytovať prístup plavidlám EÚ, Komisia sa bude v úzkej spolupráci s členskými štátmi snažiť minimalizovať prípadné narušenie vyplývajúce z potreby získať oprávnenia pre plavidlá EÚ na rybolovné činnosti vo vodách Spojeného kráľovstva. V rámci vykonávania uvedeného krízového opatrenia prijali Komisia a členské štáty potrebné kroky, aby mohli zaslať zoznamy plavidiel vyžadujúcich oprávnenie na rybolov vo vodách Spojeného kráľovstva hneď, ako sa Spojené kráľovstvo stane treťou krajinou.

Hlavným cieľom ostáva v čo najväčšej miere zachovať rybolovné činnosti. Únia však prijala prípravné opatrenia, ak by sa Spojené kráľovstvo rozhodlo zamietnuť plavidlám EÚ prístup do svojich vôd. Upravila existujúci právny nástroj, aby členským štátom umožnila poskytovať finančnú kompenzáciu rybárom, ktorí sú značne závislí od rybolovu vo vodách Spojeného kráľovstva a musia dočasne zastaviť svoju činnosť pre nedostatočný prístup do vôd Spojeného kráľovstva³. Takáto kompenzácia za dočasné zastavenie činnosti dopĺňa iné opatrenia dostupné v rámci Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ENRF), ktoré možno použiť na zmiernenie nepriaznivých hospodárskych účinkov spôsobených vystúpením Spojeného kráľovstva z Únie.

¹ Rozhodnutie Európskej rady (EÚ) 2019/476 prijaté po dohode so Spojeným kráľovstvom z 22. marca 2019, ktorým sa predlžuje lehota podľa článku 50 ods. 3 Zmluvy o EÚ (Ú. v. EÚ L 80I, 22.3.2019, s. 1).

² Nariadenie Rady (EÚ) 2019/124 z 30. januára 2019, ktorým sa na rok 2019 stanovujú rybolovné možnosti pre určité populácie rýb a skupiny populácií rýb (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2019, s. 1), a nariadenie Rady (EÚ) 2018/2025 zo 17. decembra 2018, ktorým sa na roky 2019 a 2020 stanovujú rybolovné možnosti pre rybárske plavidlá Únie, pokiaľ ide o určité hlbokomorské populácie rýb (Ú. v. EÚ L 325, 20.12.2018, s. 7).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/497 z 25. marca 2019, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 508/2014, pokiaľ ide o určité pravidlá týkajúce sa Európskeho námorného a rybárskeho fondu po vystúpení Spojeného kráľovstva z Únie (Ú. v. EÚ L 85I, 27.3.2019, s. 22).

3. OTVORENÉ OTÁZKY TÝKAJÚCE SA RYBOLOVNÝCH ČINNOSTÍ

Vystúpenie Spojeného kráľovstva bez dohody by mohlo mať nepriaznivý vplyv na odvetvie rybárstva, ak by plavidlá EÚ stratili prístup do vôd Spojeného kráľovstva. Komisia, členské štáty a Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA) musia nepretržite, podrobne a systematicky analyzovať následky neriadeného brexitu, aby mohli rýchlo a koordinovane reagovať.

Strata prístupu do vôd Spojeného kráľovstva môže zvýšiť tlak na populácie vo vodách EÚ a môže mať závažné sociálno-ekonomické dôsledky pre tie plavidlá EÚ, ktoré sú značne závislé od prístupu do vôd Spojeného kráľovstva, ako aj pre tie, ktoré môžu v tradičných rybolovných oblastiach EÚ zaznamenať zvýšenú činnosť v dôsledku presunu rybolovného úsilia. Vzhľadom na zásadu rovnakého prístupu je nevyhnutné koordinovať činnosti členských štátov EÚ27 a ich flotíl.

Ak by sa do vôd EÚ úplne alebo čiastočne presunula rybolovná činnosť, ktorú v súčasnosti vykonávajú plavidlá EÚ27 vo vodách Spojeného kráľovstva, mohli by vzniknúť tieto vážne problémy: i) hrozí riziko, že výsledný zosilnený rybolovný tlak vo vodách EÚ by mohol nezvratne ochudobniť morské zdroje, a to znížením populácie rýb a poškodením ekosystému a ii) takisto hrozí, že vzniknú spory medzi rôznymi flotilami a plavidlami v rybolovných oblastiach EÚ z dôvodu ich „preplnenia“.

Pri nekoordinovanom prístupe členských štátov by mohlo dôjsť k narušeniu spoločnej rybárskej politiky a rovnakých podmienok pre rybárov v EÚ.

4. KOORDINOVANÉ OPATRENIA

Dôsledky vystúpenia bez dohody treba riadiť na vnútroštátnej aj európskej úrovni. Komisia je v súlade s príslušnými právomocami vyplývajúcimi zo zmlúv pripravená zohrávať úlohu koordinátora.

Zásady a opatrenia navrhnuté ďalej slúžia na to, aby mohli členské štáty EÚ27 organizované a koordinovane uplatňovať zmierňujúce opatrenia na podporu rybárov v situáciách, keď po dátume vystúpenia plavidlá EÚ už nebudú mať prístup do vôd Spojeného kráľovstva.

Hlavné ciele koordinácie:

- minimalizovať narušenia a zachovať rybolovné činnosti flotíl EÚ v čo najväčšej možnej miere, pri zohľadnení kumulatívnych účinkov takéhoto presunu rybolovných činností; a
- zabezpečiť proporcionálne a spravodlivé koordinované uplatňovanie zmierňujúcich opatrení v prípadoch, keď presun nie je možný alebo žiaduci.

Hlavné zásady:

Komisia je pripravená spolupracovať s dotknutými členskými štátmi na základe týchto hlavných zásad:

- pri posudzovaní presunu rybolovných činností by sa mali zohľadniť kumulatívne účinky;
- zmierňujúce opatrenia by mali byť zamerané na flotily a populácie, ktoré boli ovplyvnené stratou prístupu do vôd Spojeného kráľovstva a

- v rámci koordinovaného prístupu sa v žiadnom prípade nesmie prejudikovať rokovacia pozícia EÚ k budúcemu vzťahu so Spojeným kráľovstvom.

4.1. Odporúčané opatrenia

4.1.1. Identifikácia a riadenie presunu

Okrem opatrení uvedených v nariadení o kontrole⁴ a nariadení Rady o agentúre EFCA⁵ sa Komisia s dotknutými členskými štátmi dohodne na dobrovoľnom rámci pre intenzívnejšie monitorovanie zmien rybolovných činností vo vodách EÚ.

Komisia a dotknuté členské štáty budú na základe svojej hĺbkovej analýzy súčasných profilov rybolovu podloženej údajmi, ktoré poskytnú členské štáty, naďalej identifikovať relevantné kritériá existujúceho rámca na posúdenie uskutočniteľnosti, udržateľnosti a rozsahu možných presunov.

Uvedené kritériá by mohli zahŕňať prípadné využívanie súčasných úlovkov Spojeného kráľovstva získaných z vôd EÚ27, biologickú schopnosť populácií zvládnuť zvýšený rybolovný tlak vo vodách EÚ27, možné spôsoby zmiernenia rybolovného tlaku, čerpanie kvót a hospodársky vplyv na príslušné plavidlá.

4.1.2. Koordinované využívanie zmiernujúcich opatrení vrátane kompenzácie za dočasné zastavenie činnosti

V prípadoch, keď presun rybolovnej činnosti podľa uvedenej analýzy nie je možný alebo žiaduci, mali by sa zvoliť primerané zmiernovacie nástroje. Zmiernenie môže mať viacero podôb. V súlade s príslušnými inštitucionálnymi právomocami je Komisia pripravená spolu s dotknutými členskými štátmi koordinovať určenie relevantných nástrojov, prípadne aj podmienok ich využívania.

Možné zmiernovacie nástroje zahŕňajú opatrenia v rámci spoločnej rybárskej politiky [okrem iného podľa článkov 9 a 10 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 o viacročných plánoch, článku 12 o opatreniach Komisie v prípade vážneho ohrozenia morských biologických zdrojov, článku 13 o núdzových opatreniach členských štátov, článku 16 o stanovení rybolovných možností a ich výmene] a podľa nariadenia č. 508/2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde.

Nástroje možno v prípade potreby kombinovať.

Komisia spolu s dotknutými členskými štátmi vypracuje spoločný prístup k riadeniu rybolovných činností vrátane možného využitia kompenzácie za ich dočasné zastavenie ako nástroja na podporu rybárov pri strate príjmu z činnosti.

Nariadenie (EÚ) 2019/497 umožňuje využívanie dočasného zastavenia na kompenzáciu ušlého príjmu spôsobeného stratou prístupu do vôd Spojeného kráľovstva. V zmysle využívania možností uvedených v nariadení o ENRF sa členským štátom odporúča, aby

⁴ Nariadenie Rady (ES) č. 1224/2009 z 20. novembra 2009, ktorým sa zriaďuje systém kontroly Únie na zabezpečenie dodržiavania pravidiel spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva (Ú. v. EÚ L 343, 22.12.2009, s. 1).

⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 768/2005 z 26. apríla 2005 o zriadení Agentúry pre kontrolu rybného hospodárstva Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 128, 21.5.2005, s. 1).

Komisii predložili podrobné plány (možnosti) využívania dočasného zastavenia v období do 31. decembra 2019. Komisia bude následne spolupracovať s členskými štátmi, pokiaľ ide o využívanie tohto nástroja s cieľom zabezpečiť spravodlivosť a proporionalitu naprieč flotilami a identifikovanými príslušnými druhmi rybolovu.

5. POSILNENÁ SPOLUPRÁCA SO VŠETKÝMI ZÚČASTNENÝMI STRANAMI

V záujme uľahčenia koordinácie členské štáty vyzývajú, aby uviedli kontaktné miesto na priamu komunikáciu s Komisiou a ostatnými členskými štátmi. Okrem toho by sa mala zriadiť operačná sieť korešpondentov s cieľom riešiť konkrétne operačné problémy, ktoré môžu vyplývať z neriadeného vystúpenia.

Úspešné koordinčné úsilie si vyžaduje, aby sa všetky zúčastnené strany zapojili a zohrávali svoju úlohu pri vykonávaní potrebných opatrení. Posilnená koordinácia medzi rybárskymi zastupiteľskými organizáciami je nevyhnutná a môže byť kľúčovým prínosom pri predchádzaní možným konfliktom medzi rybármi. Komisia bude v spolupráci s členskými štátmi naďalej konzultovať s rybárskymi zastupiteľskými organizáciami a podporovať konzultácie medzi týmito organizáciami.

6. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Subjekty verejného sektora a zainteresované strany môžu ďalšie informácie o vplyve neriadeného vystúpenia Spojeného kráľovstva na rybolovné činnosti nájsť na tomto webovom sídle Komisie:

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_sk